GENERAL ION ANTONESCU
Conducătorul Statului Român
și Președintele Consiliului de Miniștri

Asupra raportului Domnului Ministru Secretar de Stat al Apărării Naționale și al Domnului Subsecretar de Stat al Inzestrărei și Administrației armatei cu Nr. 05430 din 13 Mai 1941.

In baza dispozițiunilor Decretelor Legi Nr. 3052 din 5 Septembrie nr. 3072 din 7 Septembrie 1940;

AM DECRETAT ȘI DECRETAM

Art. I. Pe temeiul art. 69-78 din legea generală de expropriere din 20 Octombrie 1864, cu modificările aduse prin legea de expropriere, pentru cauză de utilitate publică, promulgată cu I. D. Nr. 390 din 4 Februarie 1937 și publicată în Monitorul Oficial Nr. 29 din 5 Februarie 1937, se declară de utilitate publică, în vederea exproprierei pentru interese militare, suprafața de 17211 st. p. teren, fără construcțiuni, situat în Comuna Apața județul Brasov, proprietatea locuitorilor notați mai jos și anume:

Numele proprietarilor	Adresa exproprierii	Nr. c. f.	Nr. trop.	Suprafața	Felul terenului
Simion Mihail, Ana și Szabo Sara	Com. Apața Jud. Brașov	31	13214	277	fâneață
Csere Mihail	Idem	66	13212	256	Idem
Idem	„	66	13259	258	arabil
Olah Gheorghe și Ioan	„	110	13227/1	37	fâneață
Sara Kispal născ. Olah	„	115	13208	366	arabil
Olah Marghit născ. Pall măr. Kovacs	„	125	13216	112	fâneață
Idem	„	125	13217	112	Idem
Orban Andre	„	131	12061	126	Idem
Idem	„	131	12062	346	arabil
Idem	„	131	12068	261	Idem
Idem	„	131	12069	46	fâneață
Deak Andrei	„	276	12199	179	arabil
Kispal Sara măritată cu Simion Mihai	„	332	12059	382	Idem
Idem	„	332	12060	131	fâneață
Comuna Apața	„	463	13203	1824	vale
Idem	„	463	12965	1965	„
Idem	„	463	13059	230	„
Idem	„	463	11359	200	drum
Bölönyi Sara	„	542	13227/2	86	arabil
Szentpalli Mihai, Ana și Văd. Ecaterina Balint născ. Szentpali Gaspar	„	605	12064	46	fâneață
Idem	„	605	12063	314	arabil
Szabo Mihai	„	631	11927	329	arabil
Soos Ștefan	„	734	12743/2	430	arabil
Olah Ștefan	„	722	11357/2	325	fâneață
Marina Oancea născ Șerban	„	3107	12023	221	arabil
Văd. Ana Pavel Deek născ. Simon	„	923	13205	231	arabil
Văd. Laszlo Ion, Orban Balza minor, Orban Iuliana minoră Orban Ion minor, Marton Mikloș, Ana Iosif Gaal născ. Marton, Marta Ioan Laszlo născ. Marton, Bölonyi Ioan minor, Marton Andrei minor, Marton Ioan, Marton Mihail, Marton Gyula, Borbala Alexandru Szilagyi născ. Orban, Orban Ioan și Ana Mihail Szentpalj născ. Orban		1032	13207	358	arabil
Orban Andrei, Orban Ioan, Orban Ana, Marton Miklos junior, Ana Iosif Gal născ. Marton, Marta Iosif Laszlo născ. Marton, Ioan Bölönyi minor, Andrei Marton, Ioan Marton, Mihail Marton minor, Văd. Laszlo Ioan, Orban Balazs minor, Orban Iuliana minoră, Orban Ioan, minor, Orban Miklos, Ana Iosif Gall născ. Marton, Marta Ioan Laszlo născ. Marton, Ioan Bölönyi minor, Andrei Marton minor, Ioan Marton, Mihail Marton, Gyula Marton minor, Borbala Alexandru Szlagyi născ. Orban, Orban Ioan și Ana Mihail Szentpaly, Marton Andrei		1034	11925	216	arabil
Olah Marghit	Com. Apața Jud. Brașov	1043	11384	580	arabil
Idem	Idem	1043	13211	753	fâneață
Văd. Szilagyi Stefan născ. Bölöny Ana	„	1883	12039/1	332	fâneață
Biro Imbrea	„	1247	11891	271	arabil
Vinkler Laurențiu și soția Marta Goltisch	„	1404	12752	336	arabil
Szentpali Iosif și soția Sara Pall	„	1725	13215	283	fâneață
Andrei și Văd. Baga Francisc născ. Ana Bölöny	Com. Apața Jud. Brașov	1832	12067	590	arabil
Idem	Idem	1832	12066	43	fâneață
Jakob Marta măritată cu Simon Mihai	„	1983	13218	123	arabil
Vasi Reveica	„	2129	11923	200	arabil
Bölönyi K. Mihail	„	2180	12071/2	218	arabil
Soos Ștefan	„	2218	13206	226	arabil
Gaspar Margareta minoră	„	2459	11357/1	326	fâneață
Ana Biro născ. Olah	„	2533	13362	242	fâneață
Jakab Ștefan	„	2559	11309	272	arabil
Maria Fr. Dibernando născ. Nagy Varga	„	2798	13691	437	arabil
Orban Ioan jun.	„	2862	13219	378	arabil
Kissgvörgy Ecaterina născ. Varga	„	2986	12065	44	fâneață
Laszlo Andrei	„	3071	13204	426	arabil
Ștefan Marton și soția născ. Pal Margareta	„	3117	13210	198	arabil
Idem	„	3117	13213	188	fâneață
Marton Marghit născ. Pall	„	3245	13209	324	arabil
Mondok Gheorghe	„	3519	11924	215	arabil
Bölöny Mihai	„	3788	12110/1	504	arabil

Pentru acest teren se oferă ca indemnizație de expropriere suma de 13 lei pe st .p.

Terenul se va întrebuința pentru construcții militare

Inaltul Decret Nr. 3019/4/9/940 publicat în M. Oficial Nr. 235/940, conținând erori se anulează.

Art. II. Domnul Ministru Secretar de Stat al Apărării Naționale este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București la 26 Mai 1941.

Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri
General (ss) ANTONESCU

Ministrul Apărării Naționale
General de Corp de Armată Adj.
(ss) IACOBICI

pt. conf. Șef secție **G. BOLOCAN**

Nr. 1537. 7465

Memento

CALENDAR

MARȚI, 3 IUNIE
Ortod.: Luchilian și Paula.
Catol.: Clotilda.
Protest.: Erasm.
Este mazilit și dus la Constantinopol Domnitorul Leon Vodă (1633).

Răs. soarelui 4,36. Ap. soarelui 19,50.

FAPTE ȘI GÂNDURI DIN ALTE VREMI
3 Iunie

1651. A apărut în teascurile tipografiei din Târgoviște lucrarea intitulată: „Mystirio", publicată de mitropolitul Ștefan I al Ungro-Vlahiei.

Publicarea acestei lucrări cu caracter teologic se datorește faptului că în acest timp între multele atacuri ce se aduceau creștinismului era și acela îndreptat contra sfintelor taine. Și cum Românilor li se imputa de către calviniști că nu știu ce cred, mitropolitul Ștefan I se ridică contra acestor atacuri spunând: „Pentru aceea de întăria ce m'a întărit Dumnezeu împotriva țărei mele, gândi să iau imputarea batjocorilor deasupra acestei țărișoare întărite cu mâna dreaptă a lui Dumnezeu și cu mila lui din cele șapte taine ale Bisericii scos'am două la lumină. Botezul zic și Mirul, cu toate învățăturile, rânduelile și țeremoniile lor".

Pentru a lupta contra atacurilor aduse nouă de către calvini și pentru a veni în ajutorul preoților noștri care uitase aproape cu totul limba slavonă, ne mai știind să citească, scoase mitropolitul Ștefan I această lucrare adăugând la ea, în limba românească, regulele de tipic. Iată care este titlul acestei cărți: „Mistirio sau sacrament, sau 2 de în cele 7 Botezul și Sfântul mir acum se întâi tipărite cu poronca, cu osârdia, nevoința și cu toată cheltuiala de Hristos Părinte Ștefan a toată Ungro-Vlachiar în zilele Io Matei Basarab în Tîrgoviște întru cinstita casă a înălțimii Domnului nostru Iisus Hristos".

Din „predoslovia" tipărită în Mystirion se poate vedea că mitropolitul Ștefan I, pe lângă cele arătate mai sus el s'a mai ridicat și contra tipăriturilor slavone. Lucrarea a fost tipărită cu cheltuiala mitropoltului. Este un mare merit al acestui ierarh și mai ales văzând stilul predosloviei din Mystirion se poate spune că este o capodoperă de elocință bisericească iar mitropolitul Ștefan I a făcut dovadă de multă erudiție teologică din acele vremuri.

GEORGE DINCA

RADIO

MARȚI, 3 IUNIE
RADIO — ROMÂNIA
1875 m. 1600 kHz 150 Kw
RADIO — BUCUREȘTI
364,5 823 kHz. 12 Kw.
POSTUL PE UNDE SCURTE
32.4 m. 9620 kHz 2 Kw.

6.00—7.30 ORA DIMINEȚII: Deschiderea emisiunii: Gimnastică de dimineață, Marșuri (discuri) Radio-Jurnal (I); Muzică de dimineață (discuri); Inchiderea emisiunii.

12.00: Muzică Populară — Taraful Nelu Busuioc: Anicuța neichii dragă; Hora ca pe Crișuri; Mă suii cu plugu'n coastă; Mânioasa-horă de joc; Hora lui Duța-joc; Tărășelul; Sârba popilor; Jianca; Voinicel cu caii buni; Vorbește lumea de noi; Hora de mână de Costel; Busuioc; Sârbe amestecate ca la Gorj.

12.45: Muzică românească (discuri): Sârba din căruță; Hora din Muscel; M-a'mbătrânit supărare (voce: Ioana Radu); La cioplan la crucea 'naltă (voce: Fănică Luca).

13.00: Radio-Jurnal (III).

13.15: Muzică de prânz — Orchestra Dinu Șerbănescu: Privesc mereu în ochii tăi din filmul „Dansez pentru tine"; Fox de Silva; In inima meatango de Delettre; Uite-te o clipă'n ochii mei de Vasilescu; Bolero la Savoy-fox de Kruppa; Stranie încântare Slow Fox de Hollander; Muzică la miezul nopții-fox de Packay; Vorbește-mi de dragoste de Bixio, aranjat de Dinu Șerbănescu; Fantomemul „Pe aripele vântului" de Wrubel; La căsuța cu zorele-fox de Kirculescu.

13.50: Serviciul de știri germane.

14.00: Radio-Jurnal (III).

14.20—15: Continuarea programului Orch. Dinu Șerbănescu voce; Lya Crăciunescu: Fox de Warren; Un slow-fox din comedia muzicală „Pe lângă plopii fără soț" de Vasilescu; Mamă vreau să fac ritm-fox de Valle; La revedere-tang de Villnov; Un fox de Web; How Baby-fox de Klinton; Montparnasse-tango de Canarro; Sunt ultimele rânduri-tango de Dinu Șerbănescu; Cactumban- beyrumba de Quiroga: Fox de Grappely; Să înceapă beguina din filmul „Dansez pentru tine"; Vis de iubire-fox de Dorseiy; Swing-Swing-fox de Prima.

17.30: Radio-Jurnal (IV).

18.00: Cronica vieții românești.

18.15: Piese simfonice (discuri): Trei dansuri germane No. 4, 2, 12 de Haydn; orch. filarm. din Berlin dir. de Erich Kleiber; Mefisto-vals de Liszt (orch. simf. din Londra dir. de Albert Coates); Dans slav No. 1 de Dvorak (orch. Covent-Garden dir. de Malcolm Șargent); Dansul aerobaților de Rimsky-Korsakoff (orch. simf. din Londra dir. de Albert Coates); Dansul celor șapte voaluri din „Salomeea" de Rich. Strauss (orchestră simfonică din Filadelfia dir. de Leopold Stokowsky); Dans de Debussy (orch. conservatorului dir. de Pierro Coppola); Forlane de Ravel (orch. Conservatorului dir. de Pierro Coppola).

19.00: P. S. Arhimandrit Iuliu Scriban: Sfânta Scriptură în mâna poporului.

19.15: Muzică religioasă ortodoxă și apuseană (discuri): Două corale (corul Catedralei din Londra); Coral de Bach (corul Cazacilor); Corul ortodox (Corul Cazacilor dela Don).

RADIO ROMÂNIA

19.30: Cântece românești-D-na Olgo Bercescu-Dudău (voce): N. Lungu; a) Foae verde nucă seacă; b) inimă de putregai; c) Vezi pe cel cu cojocel; d) Sub poale de codru des; I. Baston: a) Descântă-mi dragă bunică; b) Hăis, cea, hăis.

RADIO BUCUREȘTI

19.30: Jurnal pentru străinătate în limba turcă.

19.40: Jurnal pentru străinătate în limba greacă.

RADIO ROMÂNIA — RADIO BUCUREȘTI

19.50: Serviciul de știri germane.

20.00: Radio-Jurnal (IV).

20.15: Muzică românească — D-na Emilia Guțianu (voce) acomp. de Orchestra Radio dirijată de Alfred Alessandrescu; D-na Emilia Guțianu (voce): 1. Unde aud cucul cântând de Kiriac; 2. C. Brăiloiu: a) Ileano, Ileano; b) Bună-i brânza; c) La o tufă de stejar; 3. Savel Horceag: Mi-au înflorit cireșii; 4. I. Borgovan: Toarce puică; Piparca și Lumea mea de Sabin Drăgoi: D-na Emilia Guțianu (voce); 1. T. Bediceanu: a) Voinicel cu părul creț; b) Drag îmi îi mândro de tine; c) Măi bădiță copil prost; d) Mulțumesc măicuții mele. 2) Kiriac: La Bordei cu crucea înaltă; Sărita și Moarea din „Suita românească" de Sabin Drăgoi.

20.55: Profesor Ion Simionescu: Academia Română.

21.00: Concertul simfonic al Orchestrii Radio, dirijat de Alfred Alessandrescu, Soliști: Mihail Andricu, George Iarosevici și D-na Aca de Barbu; Fantezie pentru pian și orchestră de Mihail Andricu; (I-a audiție). La pian: Autorul; Concert pentru violoncel și orchestră de Max Trapp (I-a audiție) Solist: George Iarosevici; Scena finală din „Amurgul Zeilor" de R. Wagner (voce: D-na Aca de Barbu).

22.05: 66 de ani dela moartea lui Bizet: Selecțiuni (discuri); Fragment din „Arlesiana" (orch. simf. din Filadelfia dir. de Leopold Stokowsky); Romanța lui Radir din „Pescuitorii de perle" (voce: Joseph Rogatcewsky); Dans din „Carmen" (orch. simf. din Filadelfia dir. de Leopold Stokowsky).

22.30: Radio-Jurnal (VI) Sport.

22.50: Dansuri din sec. XVIII-lea (discuri); Bourée, Rondeau, Gigue, Musette de Haendel (orch. filarm. din Londra, dir. de Thomas Beechman); Polonesa, Rondo, Bourée de Bach (orch. simf. din Amsterdam dir. de Villem Mengelberg); Gavotă de Mozart (orch. Tonhalle din Zurich, dir. de Volkmar Andrae); Italiana și Siciliana de Respighi, (orch. filarm, din Berlin dir. de Hans von Benda); Rigaudon, Muzette și Tambourin de Daquin (clavecin: Rosgen-Champion); Gigue de Gretry (orch. Conservatorului dir. de Pierro Coppola); Passepied și Pavane de Delibes (orch. simf. din Londra dir. de Lawrence Collingwood).

23.30: Jurnalul pentru străinătate în limbile: germană, italiană, franceză și engleză.

24—0.30: Muzică ușoară (discuri): Serenadă mexicană de Kaschubek și Melodie de Litkiewicz; Vals de Strecker și Marș fox de Ludwig; Slowfox de Hughs; Două melodii din filmul „Serenada" de Friml; Foxtrot, de Engel; In țara visului, Serenadă de Wesling și Vals vienez de Nöltge.

TEATRE

COMPANIA CARABUȘ: Scandal la Savoy.
LUPTA ȘI LUMINA: Hocus-pocus.
STUDIO: Jocul dragostei.
SARINDAR: Eva în vitrină.

Cinematografe

SCALA: Asediul Alcazarului și jurnale O. N. C. și U. F. A.
ARO: Traviata.
CAPITOL (sală și grădină): Cavalcada eroică.
REGAL: Prima aventură și jurnale noui UFA. și O.N.C.
TRIANON: Ultimul rond.
SELECT: Amanda și Sânge de mexicană.
FEMINA: Evreul Süss.
PALAS-BULEVARD: Fiicele d-nei Masters și Bestia (pisica și canarul).
ARPA: O fată cu noroc, jurnal și
ROXY: Tinerețea și suferințele lui Tom Edison și jurnal nou.
ELYSÉE: 7 ani de ghinion și Compania Gândăcel.
FORUM: Omul invizibil și Un vals de odinioară.
OMNIA: Sarja morței, Indiscreții și Jurnal.
ALCAZAR: Manon Lescaut și Victoria din Vest.
AIDA: Dansez pentru tine și Dela Mayerling la Sarajevo.
AMERICAN: Urme șterse și Adevărul îndrăcit.
BITOLIA: North-West Passage și S'au întâlnit la miezul nopții.
BARCELONA: Ingeri cu fețe murdare și Cei 6 copii ai străzii, Strengarul.
BIRUINȚA: Balalaika și Nu sunt criminal.
CARMEN SYLVA (fost Lucifer): Condottierii și Cântecul deșertului.
CARMEN: Capcana și S. O. S. Tanger.
COTROCENI: Manon Lescaut și Umbra lui Nick.
CRANGAȘI: Tom Mix, Călărețul misterios... X 94 (Operă completă).
DICHIU: Părinții de azi, Broadway, strada norocului și Trupa de reviste Dan Boerescu.
DACIA (sală și grădină): Ești un înger și Călătorie de nuntă în trei.
DIANA: Cei 4 cavaleri. Ultima noapte și Trupa Jean Tomas.
EDISON (sală și grădină): Desmoștenitii soartei, Misiunea d-rului Kildare și Trupa N. Burmaz.
FLORIDA: Prințesa Tarakanova și Hotel Sacher.
FRANKLIN: Moartea obosită și Viața fără griji.
GLORIA (sală și grădină): Sbucium și Ești un înger.
IZBANDA: Regele valsului și O fată căzută din cer.
ILEANA: Căpitanul de poștă și Armata germană.
LIZEANU: Doi camarazi și Aventurile lui Marco Polo.
LIA: Fugarii și Parada cea Mare.
MARCONI: Ispita unei nopți, Lacrimi de ceapă, Jurnal românesc și Trupa de reviste M. Nedeianu și M. Bejan.
MARNA: Mâini descătușate, jurnal de război, Mickey armator și Trupă de reviste.
MEXIC: La răscruce de vânturi, Zenobia și trupă de reviste.
MILANO: Umbra trecutului și Steaua din Rio.
MODEL: Paradisul vagabonzilor și Saly, Irene și Mary.
MIORIȚA: Iți amintești și Ultimul gangster.
NONI: Ducele de West Point și Primul sărut.
NERO: Pericolul roșu și Zorina.
NISA: Romanța argentiniană și Complectare.
ODEON: Mâini descătușate și Zanzibar.
PARIS: Femei în lanțuri și Rivalii.
PELEȘ: Sabotaj și Prizonierele destinului.
PACHE: Aventurile lui Huckleberry Finn și Când femeia spune nu.
RIO: Victor Mc. Laglen și Dansez pentru tine.
REX: Căpitanul de poștă și Visul d-nei Buterfly.
SPLENDID: Noaptea nopților și Jos masca.
TOMIS (sală și grădină): Beau-Geste și Adevăr cu orice preț.
TRIUMF: Victoria din Vest și Fecioarele trăsnite.
UNIC: Copii în luptă cu viața și Alarmă în noapte.
UNIREA: Ești un înger și Furtuna.
VOLTA-BUZEȘTI: Infidelul Eckehart, Jurnal românesc și comp. „Gândăcel".
VENUS: Victoria din Vest și La răscruce de vânturi.
VOLGA: Casa din Malta și Crinul Chinei.
VERGU: Pigmalion și Amenințări.

Farmaciile de serviciu

Camera de gardă pentru cazuri urgente de faceri în timpul nopții telefon 3.71.83, orele de serviciu 8 seara — 8 dimineața.

Farmaciile de serviciu în timpul zilei și nopții, între orele 13—15 și dela ora 20, numai pentru executarea rețetelor medicale în cazuri urgente

MARȚI

Dr. Guci Constantin, calea Victoriei 33, — Frascati-Telefoane — I, 3.77.16; Rațiu L. Jan, str. Regele Carol 122, I, 3.32.85; Beilich Art., str. Academiei 2, I, 3.81.92; Zilberman M. Gruembaum, str. Sf. Apostoli 37, I, 3.89.55; Roșu D. C-tin, calea Moșilor 45, I, 5.44.73; Belcot Albert, calea Griviței 176, II, 3.43.42; Roșu D. Alex, calea Griviței 78, II, 5.65.45; Mihăilescu Ecaterina, calea Griviței 431, II; Mătăsaru Iacob, calea Victoriei 112, III, 5.33.38; Manolescu Vasile, calea Victoriei 169, III, 3.71.45; Nacu Margareta, calea Dorobanți 59, III, 2.16.06; Niculescu Ovidiu, calea Călărași 126, IV, 4.17.32; Stănescu Ioan, b-dul Pache 159, IV, 3.69.83; Coroleuca Gh., calea Moșilor 217, IV, 1.01.57; Dr. Caracaș Gr., șos. Colentina 35, IV, 2.43.68; Valeriu I., str. 11 Iunie 65, V, 3.65.94; Russu Mihail, șos. Giurgiului 11, V, 4.63.21; Beinich Moise, str. Nerva Traian 98, V, 3.55.98; Georgescu Sterie, calea Rahovei 50, VI; Tănase Zoe, str. Izvor 50, VI, 3.83.09; Drăghici Georgeta, calea Rahovei 151, VI, 3.60.13.

Profesorul Otto Hahn în București

D. prof. Otto Hahn a sosit Sâmbătă seara cu avionul în București. D-sa este director al Institutului Kaiser-Wilhelm din Dahlem-Berlin și este o autoritate în materie de radioactivitate și, în special, în chimia radioelementelor. A descoperit mai multe radioelemente naturale, printre care mesotoriul, protactiniul și uraniul Z și a studiat îndelung spectrele de radiații emise de foarte numeroase alte radioelemente.

D. prof. Hahn s'a făcut în special cunoscut în ultimii doi ani prin descoperirea unui tip nou de transmutare, acel al uraniului prin acțiunea neutronilor. Spre deosebire de celelalte transmutări obținute până acum și care nu pot trece decât dela un anumit element la cel imediat vecin, profesorul Hahn a arătat că uraniul, cel mai greu element cunoscut, se sparge sub acțiunea neutronilor în două fragmente de importanță egală. Se obțin astfel două elemente ușoare, de pildă bariu și krypton sau stronțiu și xenon. Elementele ușoare astfel obținute nu sunt însă formate din izotopii stabili obișnuiți, ci din izotopi mai grei, radioactivi, care se transmută spontan expulzând printre altele și noui neutroni. Acești neutroni pot la rândul lor sparge atomi de uraniu, care emite la rândul lor noui neutroni, etc. S'ar putea astfel întrevedea posibilitatea unei adevărate „explozii" a unei mase de uraniu sub acțiunea neutronilor și deci o posibilitate de folosire a energiei intraatomice.

D. prog. Otto Hahn va ține două conferințe despre cercetările sale. Prima va fi la societatea română de fizică azi, la ora 19¼, despre: **„Kunstliche Atomumwandlungen, Die Zerspaltung des Urans"**. A doua va fi Joi la orele 18, în amfiteatrul Spiru Haret al facultății de științe (str. R. Poincaré 14) despre: **„Vom Wägbaren zum Unwägbarem im Nachweis der chemischen Elemente"**. A doua conferință va avea un caracter mai general, care poate interesa și marele public.

Situația pe teatrele de războiu

(Urmare d in pag. I-a)

nile din mările înconjurătoare pentru ocuparea insulelor grecești, o nouă situație s'a creat în spațiul maritim al Mediteranei orientale și mărilor anexe: Egeea, Adriatica și Ionica, care va influența asupra operațiilor viitoare aeriene și navale.

Prin dominarea acestor mări anexe, a coastelor și bazelor grecești; ca și a archipelagurilor și insulelor celor mai înaintate din Mediterana orientală — Cerigo și Creta — incontestabil că Germania și Italia și-au asigurat în acest spațiu maritim poziții dominante și baze de operațiuni care le vor favoriza alte acțiuni ofensive, împotriva Marei Britanii, cu obiectivul principal Egiptul—Canalul Suez.

Prezența Germaniei în Mediterana și în deosebi prezența forțelor sale aeriene și terestre în Creta, Sicilia și Africa de nord, în colaborare cu cele italiene, pune pe întâiul plan o eventuală acțiune ofensivă în stil mare împotriva Egiptului și zonei canalului de Suez. Cum se prezintă situația din Mediterana?

Inainte de isbucnirea răsboiului următoarele state aveau interese în Mediterana și mările sale anexe: Marea Britanie, Spania, Franța, Italia, Grecia, Iugoslavia. Turcia și U.R.S.S., interese politice și economice deosebite. Pentru Marea Britanie, Mediterana este un drum [illegible] mai scurt spre India și celelalte posesiuni ale sale din Africa orientală, din Asia și Oceania. Acest drum ea îl controlează și îl asigură prin cele două poziții-chei aflate în stăpânirea sa — Gibraltarul și Suezul —, care comandă intrarea și eșirea mărei Mediterane și prin bazele dela Gibraltar, Malta, Cipru, Alexandria (Egipt) și Haiffa.

Așa că pentru Marea Britanie, spre deosebire de toate celelalte țări amintite, Mediterana este o cale de navigațiune ce stabilește legătura cea mai scurtă prin Gibraltar—Suez cu o parte din imperiul său colonial și în deosebi cu Egiptul și Orientul mijlociu. Ea mai are la dispoziție calea maritimă prin Atlantic—Oceanul Indian, ce trece pe la sudul Africei, care o și folosește mai mult cu toate că e mai lungă, — fiind mai sigură decât cealaltă prin Mediterana.

Totuși, interesele mari ce le are această putere în Egipt, în Sudanul anglo-egiptean și în Orientul mijlociu, îi comandă să-și mențină pozițiile câștigate în Mediterana

Italia în primul rând, din cauza situației sale geografice, a politicei sale cu tendințe de dominațiune în spațiul mediteraneean și a sporirei forțelor sale navale sub regimul fascist, a căutat și caută să zdruncine pozițiile Marei Britanii din acest spațiu.

Pe când Spania și Franța au interese limitate în Mediterana occidentală, Italia are interese vitale în Mediterana centrală și orientală și chiar în cea occidentală, spre a putea exercita „dominium" asupra unei mări ce scaldă toate coastele sale și pe care poporul său a început s'o considere „mare nostrum". Acum în colaborare cu Germania, ea caută să și realizeze scopurile urmărite prin politica sa imperialistă. Pentru aceasta însă urmează să fie luate din mâinile englezilor cele două poziții-chei ale Mediteranei — Gibraltarul și Suezul —; să fie cucerite insulele Malta și Cipru cu celelalte baze și redusă la neputință flota britanică din Mediterana.

Pe teatrele de operațiuni din Africa situația este neschimbată.

R. S.

Grav accident de circulație lângă Târgoviște
Un mort și trei grav răniți

Târgoviște, 2 Iunie

In apropierea orașului nostru s'a întâmplat azi un grav accident de circulație.

O mașină, intrând cu viteză din șoseaua ce vine dela Valea Voevozilor în aleea Mânăstirea Dealului, a lovit și răsturnat în șanțul șoselei o căruță, în care se afla Gheorghe Ivancea, din Târgoviște, Vasile Rizea, primarul com. Săcueni, Iacob Tronaru, secretarul acelei comune și săteanul Ion Enache. Acesta din urmă, în urma groaznicei lovituri primită la cap, a murit pe loc. Ceilalți s'au ales cu răni grave, dintre cari cel mai grav este Vasile Rizea, care a fost transportat la spitalul județean.

Parchetul a dispus imediate cercetări. Cadavrul lui Enache a fost autopsiat de medicul legist Condurățeanu.

Focul din com. Orlești (Vâlcea)
Pagube de peste 800.000 lei

R.-Vâlcea, 1 Iunie

Vineri, 30 Mai, a isbucnit un foc la curtea fruntașului gospodar Dumitru D. Șerban, din com. Orlești (Vâlcea).

Au ars două magazii, un grajd, fânarul, unelte agricole, unelte casnice și o importantă cantitate de țuică și vin a fost prăpădită de foc.

Pagubele cauzate trec de 800 mii lei.

Focul a luat naștere de la niște cenușă cu jar, aruncată de cineva din familie pe o grămadă de gunoi, depozitat în spatele magaziilor.

MARIETTA DECULESCU

STUDIO TEATRUL NAȚIONAL

ULTIMELE SPECTACOLE
Marți, Miercuri, Joi și Vineri 6 Iunie

JOCUL DRAGOSTEI

Comedie în 3 acte de Corra și Achile

cu **Sonia Cluceru**, **Silvia Hodos**, **Stroe Atanasiu**, **V. Lăzărescu**, **N. Brancomir**, **Florin Scărlătescu**, **N. Motoc**, **etc. etc. etc.**

SÂMBĂTA 7 IUNIE, ansamblul pornește într'un mare turneu în țară

MIHAI POPESCU

CUNOȘTI BUCUREȘTII?
BISERICA CU TUIURILE

Pe malul unuia dintre frumoasele lacuri din partea de răsărit a Capitalei, a aceluia ce poartă numele poetic al Teiului, cu apele limpezi și cu plăcutele alei pe margine, se ridică singura biserică rotundă din București. O linie de tramvai duce până în față. In dreapta, într'o curte mare, se înfățișează privirii, un măreț palat cu două rânduri, transformat astăzi în orfelinat. Poarta, străjuită de doi stâlpi, cu vulturii domnești deasupra, ne arată că acolo era locuința de vară a lui Grigore Vodă Ghica al Țării Românești.

In stânga, printr'o portiță, se merge spre biserică. O scurtă alee duce la o împrejmuire înaltă de fier, prin care se vede acum primăvara un pom rotat acoperit de flori și printre crengi, în fund, biserica. De jur împrejurul bisericii sunt pietrele de mormânt ale membrilor familiei Ghica; în fund, o clopotniță înaltă și un zid, dincolo de care se deschide o vale acoperită acuma cu locuințe modeste. Peste vale, se vede mânăstirea Plumbuita.

Să pătrundem prin grilajul de fier, să ocolim rondul din mijlocul grădinei, centrat de o piatră înnegrită de vreme și apărată de un grilaj scund, ca de mormânt. Este locul, pentru totdeauna sfințit, unde a fost așezată odinioară sfânta masă a bisericuței de lemn, de pe moșia mamei lui Grigore Vodă, o Văcărească. Ajunși în fața bisericii, să-i dăm mai întâi un ocol. Prima piatră din dreapta, este monumentul funerar al Domniței Maria, fiica lui Hangerli-Vodă și soția ctitorului bisericei. Al doilea monument, lucrat destul de greoi, deși cu pretenții, are la patru colțuri câte o femee acoperită cu văluri de jale și care susțin partea de sus a monumentului, purtând în vârf o urnă. Pe fața dinainte se citește o inscripție, neîndemânatec săpată și întocmită (chipurile în versuri: Pietrile de pe ulițe cetății vecinate, Mărturisit-ați, călător, ce fapte lăudate, Ghica Grigore a lucrat, domn plin de înțelepciune, La allui mormânt ești dator ismerenia a-ți depune), care arată că este mormântul ctitorului. De altfel, deasupra pe zidul bisericei, se află fixată o placă de marmură care spune: „Lângă această biserică se odihnesc rămășițele lui Grigore Ghica Voevod, simbol al dreptului națiunei de a-și hotărî stăpânitorii. S'a pus de Liga Culturală la împlinirea de 100 ani. MDCCCXXII-MCMXXII Septembrie".

Iată așa dar mormântul primului domn român, după seria neagră a fanarioților, care a venit la tron în împrejurări ce se vor vedea îndată. Dară dacă acolo este mormântul lui, monumentul pare a fi al altuia și anume al tatălui său, marele ban Dumitrache Ghica, bătrânul, mort în 1808 și înmormântat la Sărindar. In „Spicuiri istorice" ale Mons. Vl. I. Ghica, se găsește o fotografie a acestui monument cu însemnarea „mormântul marelui Ban Dimitrie Ghika, în curtea bisericei Sărindar (distrus)". E de crezut că acest monument a fost adus aici, când s'a dărâmat biserica Sărindar.

Să ne urmăm mai departe drumul, ocolind biserica și lanțul pietrelor mormântate. Ultimul monument este o piatră ce va fi stat odată în mijlocul rondului din grădină, arătând locul sfântului prestol. Este frumos sculptată pe amândouă fețele și are și o inscripție pomenind rostul ei. Ajunși iarăși în fața bisericei, să pătrundem înăuntru. Ne vom găsi astfel într'un sfânt locaș rotund, cu o tâmplă bogată, cu picturile afumate (și acuma crăpate amenințător de pe urma cutremurului, neluându-se încă nici o măsură de reparație); candelabrul este impunător, stranele și mobila bogată, dar totul rece. E un interior de biserică dintr'o epocă în care modernismul începea să-și facă loc prin inovații nepotrivite vechilor obiceiuri. Dar în dreapta, lângă strane, într'un dulap înalt, la întunerec, nevăzute dacă nu le cauți, stau tuiurile turcești, rara curiozitate, care singură ar putea face pe orice iubitor al trecutului să viziteze această biserică.

Ce erau aceste tuiuri și ce rost au acolo, vom lămuri în cele ce urmează.

Tuiurile, care nu erau altceva decât niște coade de cal, agățate în vârful unor prăjini împodobite cu fireturi, erau niște echivalente ale drapelelor, semne ale regimentelor turcești. Șefii militari turci, Pașii, se deosebeau între ei, ca rang, după numărul tuiurilor ce aveau. Cum domnitorii noștri aveau în armata turcească gradul de comandanți de ieniceri, la numirea lor ca Domni, li se încredința și tuiurile.

Se înțelege că ele erau cinstite la solemnități, cel puțin la fel cu celelalte însemne ale domniei: cuca și cabanița, adică cea dintâi căciula gătită cu pene, asemnătoare cu a ienicerilor, și cea de a doua, haina împărătească, împodobită cu mătase și samur.

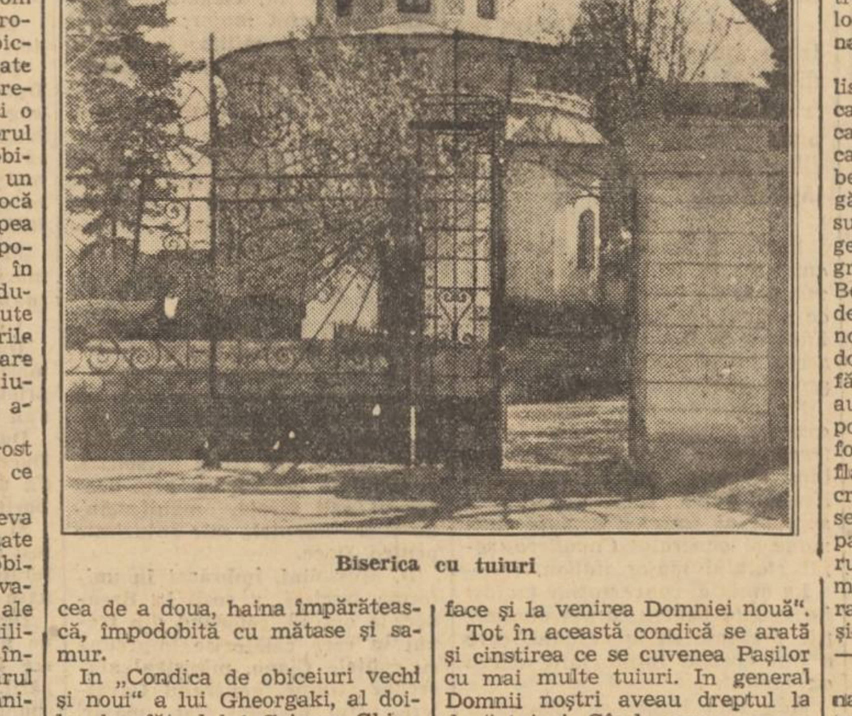

Biserica cu tuiuri

In „Condica de obiceiuri vechi și noui" a lui Gheorgaki, al doilea logofăt al lui Grigore Ghica, din 1762, unde sunt descrise ceremoniile de la zile mari, se spune că la mucarel, adică la confirmarea domnilor de către Sultan, când i se aducea caftanul dela Țarigrad, se scoteau tuiurile și se tăiau sub ele câte doi berbeci „ca pentru un semn de biruință, care tăiere a berbecilor se face și la venirea Domniei nouă".

Tot în această condică se arată și cinstirea ce se cuvenea Pașilor cu mai multe tuiuri. In general Domnii noștri aveau dreptul la două tuiuri. Când venea vreun Pașă cu trei tuiuri (fie vreun vizir, seraskir, mușiriu adică mareșal) prin Iași, Domnul cu boierii trebuia să-i iasă înainte cale de două ceasuri, să-l aștepte descălecat și să-i sărute piciorul! Aceleași obiceiuri trebue să fi existat și'n Țara Românească.

Să povestim acuma în ce condițiuni a primit Grigore Ghica, tuiurile de la biserica de la Tei. Sfârștul domniilor fanariote a fost pricinuit de revoluția grecească a eteriștilor în țările române. Boerimea națională profitase de mișcarea grecilor, pentru a cere restabilirea domniilor pământene, în locul fanarioților trădători față de Poartă. Cererea lor a fost sprijinită de revoluția națională a lui Tudor.

Prin intervenția Pașei din Silistra, cu toate intrigile caimacamului Vogoridi al Moldovei, care nădăjduia să-și transforme caimăcamia în domnie, boerii ambelor țări fură îngăduiți să meargă la Constantinopol, spre a-și susține cererile. „Jurnalul mergerii boerilor deputați la Țarigrad" a fost scris de Alexandru Beldiman și din el se poate vedea ce fel de cinste aveau ai noștri la înalta împărăție. Cele două delegații în frunte cu logofătul Ionită Sturza de la munteni, au călătorit până la Constantinopol în care mocănești. Acolo au fost duși la un sarai, unde au aflat toate odăile fără cusur, lucru care i-a minunat mult [1]). La serai au fost bine cinstiți din partea mesei, dându-li-se fiecăruia peșkire cusute cu fir, bucate minunate, pâine albă nemțească, rachiu și vin. Tot acolo ai noștri, și-au cumpărat papuci și ciacșiri, că unii erau numai în ismene și ciubote, cum se umbla pe atunci. Mai întâi au vizitat pe Reis Efendi, sărutând colțurile macatului pe care ședea. Acesta i-a tratat cu cafea, pe care au trebuit s'o bea stând în picioare. Pe urmă s'au dus la Ali-bei, socrul seraskirului de Silistra, pe care l-au găsit într'o odaie unde avea „havuz și sadârvin, care arunca apă în sus și ajungea până într'un policandru de cristal". Acestuia au avut îngăduirea să-i sărute și mâna, nu numai poalele hainei.

Lui Ali-bei i-au înmânat înscris cererile lor amănunțite. După ce au așteptat zile dearândul și plângerile le-au fost înapoiate spre prefacere, nefiind destul de umilite, au avut bucuria de a afla că vor avea iarăși Domni pământeni, urmând a fi în Țara Românească, Gr. Ghica, iar în Moldova, Ioniță Sturza. Neapărat că au început vizitele de mulțumire, unde iar au sărutat macate și poale și au băut cafea de-a'n picioarele. Puțini au fost dregătorii care au poftit pe Domni să stea jos, până-și beau cafeaua, plătită totdeauna sub forma de bacșișuri date cafegiilor Luminata față a Sultanului nu au avut însă cinstea de a o vedea! Doar dacă au zărit-o, neoficial, la una din vizite: erau prea mărunți pentru atâta onoare!

După căftănire, au urmat alte ceremonii turcești și creștine: la patriarhie li s'a dat iar cafea și cruci cu nemaisfârșitul lemn sfânt, în schimbul cărora Domnii au fost implorați să aibe milă și să trimeată embaticurile mânăstirilor, căci Patriarhia avea datorii și își pusese amanet sfintele odăjdii la armeni și jidovi!

Apoi Domnii cu sitele lor au pornit spre Silistra, unde avea reședința seraskirul și unde li s'a făcut învestmântarea ca Domni; acolo li s'au dat cucile și cabanițele, și după închinăciuni până la pământ, au primit în amândouă mâinile, tuiurile înmânate lor de seraskirul care sta în picioare pe pat!

Domnii i-au sărutat mânica blanei și au eșit cu tuiurile, încredințându-le vel postelnicului. Cu alai mare, cu bătaie de meterhanea și cu boerii înșirați câte doi, călari, le-au dus la conace. Tot cu aceiași cinste le vor fi purtat și prin București.

Dar zilele omului ca iarba câmpului. După șease ani, Ghica a trebuit să plece și după alți patru a murit.

Tuiurile rămase fără de stăpân, și pravoslavnica împărăție stăpânind țara, au fost trimese la biserica Domnească de la Tei: au fost închinate ele, pentru care Domnul se umilise atâta, altui Stăpân neînchipuit mai mare și mai puternic!

Acolo prăfuite și uitate într'un colț, ele amintesc de o epocă întunecată, în care mijeau totuși primele zori ale vremurilor noi de libertate.

Bucureștene care te simți copleșit de grijile zilei, du-te odată la biserica de la Tei. Iți vei odihni privirile pe apa albastră a lacului, pe priveliștea pomilor în floare și pe colinele înverzite.

Privind apoi la tuiurile înegrite și cugetând la câte au fost și vor mai fi, îți vei zice poate că neamul nostru a fost altădată încă și mai năpăstuit și totuși, cu ajutorul lui Dumnezeu și cu puterea brațelor și a minților, a răsbit deasupra vâltorii de nedreptăți. Și cred că te vei întoarce de acolo mai împăcat.

DR. N. V.

[1]) Intr'o notă se spune că „giurnalistrul laudă tare umblătorile, arătând că sunt tot cu marmură așternute și mulți au căzut pe marmorile acelea".